

Den fleråriga budgetramen 2021-2027 2017/18:FPM99

Statsrådsberedningen

2018-06-05

Dokumentbeteckning

COM (2018) 321 final

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén: En modern budget för ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum Flerårig budgetram 2021–2027

COM (2018) 324 final

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd av unionens budget vid generella brister när det gäller rättsstatens principer i medlemsstaterna

Sammanfattning

Den 2 maj 2018 presenterade kommissionen sitt förslag till en ny flerårig budgetram för åren 2021–2027. Meddelandet som publicerades i samband med detta beskriver inriktningen på kommissionens förslag och de ändringar i utgifternas omfattning, sammansättning, inriktning och utformning som kommissionen anser nödvändiga för att möta EU:s utmaningar.

I meddelandet beskriver kommissionen förslaget som modernt och fokuserat. Förslaget är enligt kommissionen baserat på en noggrann genomgång av vilka resurser som behövs för att finansiera politik och åtgärder för att nå EU:s mål. Kommissionen anser att utgiftsnivån måste öka jämfört med innevarande period för att den politik budgetramen avses rymma på ett meningsfullt sätt ska kunna bidra till att målen inom de prioriterade områdena kan nås. Nya prioriteringar ska finansieras med ytterligare medel. Budgetgapet som uppstår efter brexit ska delvis finansieras med ytterligare medel och delvis med besparingar. Den totala volymen på förslaget uppgår enligt kommissionen till 1,14% av EU27:s samlade BNI. Utgiftsstrukturen föreslås förenklas och såväl budgetramen som årsbudgeten föreslås bli mer flexibel. Kommissionen vill se en överenskommelse innan valet till

Europaparlamentet i maj 2019. De sju utgiftrubrikerna är; 1. inre marknaden, innovation och den digitala ekonomin, 2. Sammanhållning och värderingar, 3. Naturreсурser och miljö, 4. Migration och gränsförvaltning, 5. Säkerhet och försvar, 6. Grannländer och omvärlden, 7. EU:s offentliga förvaltning. Vad gäller inkomstsidan föreslår kommissionen följande: i) reviderat tak för egna medel från 1,23% till 1,29% av BNI, ii) en sänkt andel av intäkter från traditionella egna medel som medlemsstaterna får behålla för att täcka kostnader för uppbörd från 20% till 10%, iii) en förändrad och förenklad modell för beräkning av den momsbasgrundade inkomstkällan iv) Införande av ett nytt eget medel i form av en andel av intäkterna från försäljningen av utsläppsrätter. v) Införande av ett nytt eget medel i form av en avgift grundad på volymen icke-återvunnen plast i respektive medlemsstat. vi) Införande av ett nytt eget medel från och med 2023 baserat på den föreslagna gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen (CCCTB). vii) En modell för utfasning av rabatter under perioden 2021–25. (se faktapromemoria 2017/18:FPM92).

Kommissionen presenterade även ett förslag på hur länken mellan EU-medel och respekt för rättsstatens principer kan stärkas. Kommissionen föreslår en mekanism att integrera i de befintliga finansiella bestämmelserna, för att skydda EU:s budgetram mot risker kopplade till generella försvagningar av rättsstatens principer i medlemsstater. Här föreslås att utbetalningar av EU-medel ska kunna frysas eller skjutas upp om kommissionen identifierar eller uppmärksammar allmänna brister i respekten för rättsstatsprincipen i ett medlemsland. Kommissionen ska kunna initiera motåtgärder genom en process där det aktuella landet får möjlighet att dela sin syn på utvecklingen och eventuella åtgärder. Om brister kvarstår kan kommissionen föreslå till rådet att åtgärder vidtas. På samma sätt kan kommissionen föreslå att åtgärder lyfts.

Regeringen har fastställt fem övergripande prioriteringar inför nästa fleråriga budgetram. Regeringen vill sätta ett utgiftstak som inte överstiger 1 % av EU:s BNI. Den svenska avgiften ska även hållas nere. Regeringen vill se en modern budget med omprioriteringar till fördel för gemensamma åtgärder som säkerhet, migration, konkurrenskraft, forskning, miljö och klimatomställning. Länder som inte tar sitt ansvar i migrationspolitiken, anser regeringen, bör inte få tillgång till stöd från EU på samma sätt som idag. Regeringen vill även se en mer effektiv kontroll av hur EU-medel används.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den 2 maj 2018 presenterade kommissionen ett meddelande om EU:s budgetram och förslag till förordning för en flerårig budgetram för perioden 2021–2027. Samtidigt presenterade kommissionen förslag till förordning för att skydda EU:s budget i fall av generella brister i rättsstatens principer i en medlemsstat. Vidare presenterades förslag till nytt system för egna medel.

1.2 Förslagets innehåll

1.2.1 Kommissionens meddelande

Meddelandet beskriver inriktningen på kommissionens förslag till flerårig budgetram för 2021–2027 och de övervägningar och de förändringar som kommissionen anser nödvändiga för att möta EU:s utmaningar. Kommissionen beskriver förslaget som en modern och fokuserad budgetram. Förslaget kombinerar nya instrument med moderniserade program för att leverera effektivt på EU:s prioriteringar.

Kommissionen redogör för att förslaget till flerårig budgetram för perioden 2021–2027 är baserat på en noggrann utvärdering av vilka resurser som behövs för att finansiera politik för att nå EU:s mål. Nya prioriteringar ska finansieras med nya medel. Budgetgapet som uppstår efter brexit ska delvis finansieras av nya medel och delvis av besparingar. Kommissionen anser att utgiftsnivån måste öka jämfört med innevarande period för att den politik budgetramen avses rymma på ett meningsfullt sätt ska kunna bidra till att målen inom de prioriterade områdena kan nås. Programmen ordnas kring ämnesindelade utgiftsprioriteringar, som motsvarar rubrikerna i den formella budgetstrukturen. Inom varje prioritering grupperas programmen i kluster som avspeglar årsbudgetarnas avdelningar. Kommissionen anför att de kritiskt undersökt var neddragningar kan göras, vilket resulterat i att jordbruks- och sammanhållningspolitiken föreslås minskas. Den totala volymen på förslaget uppgår i löpande priser till 1 309 miljarder euro, och i 2018 års priser till 1 161 miljarder euro, över tidsperioden 2021–2027, vilket enligt kommissionen motsvarar 1,14% av EU27:s BNI. Kommissionen föreslår en fortsatt sjuårig budgetram med en halvtidsöversyn år 2023. För att öka EU:s handlingsberedskap genom flexibilitet i budgetramen föreslås åtgärder för ökad flexibilitet inom och mellan program, samt mellan utgiftsrubriker och att skapa en ”Unionsreserv”. En utvidgning och effektivisering av specialinstrument utanför budgetramen föreslås också. Kommissionen vill se en snabb överenskommelse om budgeten och kommer driva på för att detta sker innan valet till Europaparlamentet i maj 2019.

Modernisering av budgeten

Erfarenheter från de senaste åren har, enligt kommissionen, synliggjort svagheter i den nuvarande budgetramen. Framförallt gäller detta stelhet och brist på flexibilitet. Kommissionen har därför satt upp fem principer för att säkerställa att den nya budgetramen moderniseras. Dessa är;

- Ett tydligt fokus på europeiskt mervärde
- En effektiviserad och transparent budgetram
- Enklare administration/mindre administrativ börda Mindre för stödmottagare
- En mer flexibel och anpassningsbar budgetram
- En budgetram som levererar

Kommissionen prioriterar ett ändamålsenligt och effektivt genomförande av nästa generation utgiftsprogram. Detta inkluderar en stärkt länk mellan EU-medel och respekt för rättsstatens principer. Kommissionen föreslår därför en ny mekanism för att skydda EU:s budgetram mot risker kopplade till generella försvagningar av rättsstatens principer i medlemsländer (se kapitel 1.2.2).

En budget för Europas prioriteringar

Kommissionens ambition är att budgetramen för 2021–2027 ska vara ett instrument för att nå målen inom unionens prioriteringar. Pga. komplexiteten i många av EU:s prioriteringar, kommer även utgifter från flertalet program att kombineras för att bättre kunna adressera frågor som rör flera budgetområden. Kommissionen föreslår sju olika utgiftsrunder.

1. Inre marknaden, innovation och den digitala ekonomin

Forskning och innovation ska stärkas genom det nya programmet Horizon Europe och ett nytt europeiskt innovationsråd. Connection Europe Facility (CEF) ska reformeras och medel från sammanhållningspolitiken (11,3 miljarder euro) flyttas till CEF för transportprojekt som ger ett högt europeiskt mervärde. Ett nytt program, Digital Europe Programme, föreslås och ska bl.a. stödja projekt inom artificiell intelligens, cybersäkerhet och högpresterande datorer. Totalt föreslås en utgiftsökning för forskning, innovation och digitalisering. Kommissionen föreslår även en ”Single Investment Fund” kallad Invest EU som ska omfatta i stort sett samtliga finansiella instrument, budgetgarantier och garantifonder i syfte att minska överlappningar och den administrativa bördan samt förenkla tillgången till finansiering. Ett fullt integrerat rymdprogram ska samla existerande rymdrelaterade program. Den inre marknaden ska stärkas med ett nytt program som bl.a. ska hjälpa småföretag att växa. Kommissionen föreslår även en förnyelse och förstärkning av tullprogrammet för att stödja vidare digitalisering och modernisering av tullunionen.

Kommissionen föreslår en modernisering och förstärkning av sammanhållningspolitiken genom att bl.a. stärka länken mellan EU:s budgetram och den europeiska terminen. En ny allokeringssmetod föreslås, som förutom inkomst per capita, ska ta hänsyn till bl.a. ungdomsarbetslöshet, klimatförändringar och integration av migranter. Därtill föreslås högre nationell medfinansiering och effektivare länkar till relevanta program under andra budgetrubriker. Rubriken innehåller även förslag till nya instrument/program för EMU. Denna omfattar ett stödprogram för strukturreformer som ska erbjuda tekniskt och finansiellt stöd, bl.a. genom ett reformverktyg ge finansiella incitament till medlemsstater som förbinder sig till reformer definierade inom ramen för den europeiska terminen samt en dedikerad konvergensfacilitet för medlemsländer som vill ansluta sig till euron. Därtill föreslås en ny stabiliseringsfunktion för EMU i syfte att dämpa effekterna av asymmetriska chocker. Kommissionen poängterar budgetramens roll i genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Inom sammanhållningspolitiken ska Europeiska socialfonden förstärkas och omstruktureras. Den ska ge riktat stöd till ungdomars sysselsättning, till kompetensutveckling och motverkande av social exkludering samt förebygga ohälsa och förbättra folkhälsan. Erasmus+ förstärks och ska bli mer inkluderande. Kreativa Europa föreslås finnas kvar och därtill föreslås en ny fond för rättvisa, rättigheter och värderingar. Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter och Europeiska unionens solidaritetsfond föreslås alltjämt läggas utanför ramen.

3. Naturresurser och miljö

Kommissionen föreslår en reformering och modernisering av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) med ökat fokus på miljö och klimat. GJP ska även fortsättningsvis bygga på två pelare; direktstöd till lantbrukare och finansiering av landsbygdsutveckling. För den senare föreslår kommissionen ökad nationell medfinansiering. En ny förvaltningsmodell ska vara resultatorienterad. Direktstöd föreslås effektiviseras och bli bättre riktade. Ett tak på stöd till stora jordbruk föreslås för att uppnå en bättre balans mellan distributionen av stöd inom unionen. Därtill kommer det att införas nya obligatoriska krav för att säkerställa att alla mottagare av direktstöd bidrar med grundläggande miljö- och klimatåtgärder. En betydande del av landsbygdsutvecklingsanslagen öronmärks för klimat- och miljöfrämjande åtgärder och frivilliga miljösystem införs i direktstödsbudgeten. Medfinansieringsgraderna föreslås öka inom landsbygdsprogrammet och därtill etableras en ny krisreserv. Programmet för miljö- och klimatåtgärder (LIFE) ska stärkas. Den totala andelen av utgifterna i EU-budgeten som ska bidra till klimatåtgärder genom så kallad klimatmainstreaming föreslås öka från 20 till 25 %.

En ny fond för integrerad gränsförvaltning ska stödja medlemsländer i att säkra de yttre gränserna och omfatta gränskontroller, visumhantering och utrustning för tullkontroll. Asyl- och migrationsfonden (AMF) stärks för att stödja nationella myndigheter i mottagningen av asylsökande och för att utveckla en gemensam migrationspolitik. Europeiska gräns- och kustbevakningen (Frontex) föreslås få kraftigt ökade resurser och en permanent kår med omkring 10 000 gränsvakter mot slutet av budgetramens period. Frontex ska även bidra med ekonomiskt stöd och utbildning för att stärka medlemsstaternas nationella gränsbevakning. Överlag föreslås budgeten för hanteringen av de yttre gränserna, migration och flyktingströmmar att öka.

5. Säkerhet och försvar

Kommissionen föreslår en förstärkning av fonden för inre säkerhet vilket ska kompletteras med satsningar på cybersäkerhet i alla relevanta program. Europol ska också förstärkas. Vidare föreslås riktade medel för finansiering av kärnkraftssäkerhet (främst för avveckling av kärnkraftverk i Litauen, Bulgarien och Slovakien). På försvarsområdet föreslås att EU som ett komplement till Nato tar större ansvar för europeisk säkerhet och försvar. Inom ramen för detta föreslås en Europeisk försvarsfond med satsningar på bl.a. konkurrenskraft, forskning och innovation. För att underlätta militära styrkors rörlighet inom EU föreslås gemensam finansiering för utbyggnad av transportinfrastruktur som har både civil och militär användning. Resurserna till krisberedskap föreslås öka och kommissionen föreslår att ofördelade reserver ska finnas för att användas i krissituationer.

6. Grannskapet och om världen

Inom ramen för EU:s externa insatser föreslås bland annat en sammanslagning av flera nuvarande finansieringsinstrument till ett nytt samlat instrument för grannskapet, utveckling och internationellt samarbete. Detta instrument ska också inkludera utvecklingsdelarna inom Europeiska utvecklingsfonden (EUF) som därmed införlivas i budgetramen. Instrumentet kommer omfatta tre pelare: en geografisk, en tematisk och en icke-programmerad pelare som ska kunna användas vid bl.a. krissituationer samt en flexibilitetsreserv med oallokerade medel. Därtill föreslås egna instrument för GUSP, humanitärt stöd, föranslutningsstödet (IPA) och stödet till de utomeuropeiska länderna och territorierna (OCT) som också ska inkludera Grönland. En europeisk fredsfacilitet föreslås skapas utanför budgetramen.

7. EU:s offentliga förvaltning

Kommissionen påpekar att EU:s administration genomgått stora reformer de senaste åren och att betydande effektivitetsåtgärder har genomförts. Kommissionen anser dock att administrationen måste ha tillräckligt med resurser för att kunna fungera och leverera, vilket anges som skälet till att nuvarande finansieringsnivåer föreslås kvarstå.

Intäktsidan i EU-budgeten

I anslutning till förslaget till flerårig budgetram för perioden 2021–2027 presenterade kommissionen förslag till regelverk för ett modifierat system för EU:s egna medel.

Kommissionen föreslår följande: i) reviderat tak för egna medel från 1,23% till 1,29% av BNI mätt som betalningar och från 1,29% till 1,35% mätt som åtaganden, ii) en sänkt andel av intäkter från traditionella egna medel (tullintäkter) som medlemsstaterna får behålla för att täcka kostnader för uppörd från 20% till 10%, iii) en förändrad och förenklad modell för beräkning av den momsbasgrundade inkomstkällan. Det innebär i praktiken en övergång till ett system som bygger på faktiska momsintäkter i stället för teoretiska uppskattningar. iv) Införande av ett nytt eget medel i form av en andel av intäkterna från försäljningen av utsläppsrätter (inom ramen för EU ETS). v) Införande av ett nytt eget medel i form av en avgift grundad på volymen icke-återvunnen plast i respektive medlemsstat. vi) Införande av ett nytt eget medel från och med 2023 baserat på den föreslagna gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen (CCCTB) beräknat genom att tillämpa en viss procentsats på värdet av de skattepliktiga vinsterna för de företag för vilka CCCTB ska vara obligatorisk. vii) En modell för utfasning av rabatter under perioden 2021–25.

Se även separat faktagromemoria 2017/18:FPM92 om EU-budgetens inkomstsida.

1.2.2 Kommissionens förslag till en ny mekanism för att skydda EU-budgeten mot ekonomiska risker kopplade till rättsstatens principer

Kommissionen framhåller att respekt för EU:s grundläggande värden är en förutsättning för en sund ekonomisk förvaltning av EU-medel. Endast ett oberoende rättsväsende som skyddar rättsstatens principer och rättssäkerheten i alla medlemsstater kan på lång sikt garantera att pengar från EU:s budget är tillräckligt skyddade. Under nuvarande bestämmelser är medlemsländerna skyldiga att visa att deras regler och förfaranden för den ekonomiska förvaltningen av EU:s medel är robusta, och att finansieringen är tillräckligt skyddad mot missbruk eller bedrägeri. På senare tid har utvecklingen visat att brister i respekt för rättsstatens principer kan bli ett allvarligt och gemensamt problem i unionen. med tanke på kopplingen

mellan respekt för rättsstatens principer och en sund ekonomisk förvaltning, anser kommissionen att det behövs ytterligare åtgärder för att skydda EU:s finansiella intressen.

Kommissionen föreslår därför att EU ska ha möjlighet att vidta lämpliga åtgärder när unionens finansiella intressen utsätts för risker på grund av generella brister i respekten för rättsstatens principer i medlemsstaterna. Åtgärderna ska vägas proportionerligt mot allvaret och omfattningen av bristerna. Beslut om åtgärder ska antas med full transparens och proportionalitet. Konsekvenserna av åtgärderna ska vara tydligt kopplade till målet för den indragna finansieringen, men konsekvenserna ska bara bli kännbara för de som bär ansvar för bristerna i rättsstatens principer. Individuella förmånstagare, exempelvis en Erasmusstudent eller det civila samhället, ska därmed inte påverkas.

Föreslag till rättsakt

Kommissionen föreslår en ny förordning som ska integreras i budgetförordningen. Förslaget bidrar till att säkerställa efterlevnaden av rättsstatens principer i enlighet med artikel 2 i EU-fördraget.

Förslaget definierar vad som räknas som rättsstatens principer, generella brister i rättsstatens principer samt vad som anses vara ett offentligt organ. Åtgärder ska kunna vidtas när en generell brist i efterlevnaden av rättsstatens principer i en medlemsstat påverkar eller riskerar att påverka principerna för en sund ekonomisk förvaltning eller skyddet av unionens finansiella intressen, i synnerhet vid hot mot:

- Förmågan hos de myndigheter som genomför unionens budget att fungera tillfredsställande
- Förmågan hos de myndigheter som utreder och väcker åtal på grund av bedrägeri eller korruption rörande budgeten att fungera tillfredsställande
- Oberoende domstolars effektiva rättsliga prövning av åtgärder vidtagna av myndigheter
- Möjligheten att förebygga och beivra bedrägerier, korruption eller andra överträdelse av EU-rätten rörande budgeten
- Ett effektivt och snabbt samarbete med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo).

Vissa, av en medlemsstat vidtagna åtgärder, kan särskilt anses utgöra generella brister i respekten för rättsstatens principer. Till exempel att äventyrarättsväsendets, att misslyckas med förebyggande och korrigering av godtyckliga eller olagliga beslut av myndigheter samt att begränsa tillgången till rättsmedel och deras effektivitet.

I ett sådant läge föreslås en eller flera av de följande föreslagna åtgärderna kunna aktualiseras;

- Tillfälligt inställande av utbetalningar eller åtaganden

- Minskad finansiering under existerande åtaganden
- Minskning av åtaganden
- Minskning av förfinansiering
- Avbrott i utbetalningar
- Förbud att ingå nya åtaganden gentemot mottagare

Enligt kommissionens förslag ska följande förfarande tillämpas för att aktivera åtgärder. När kommissionen anser sig ha rimliga skäl att tro att någon eller några av de brister som listats förekommer i en medlemsstat, ska den aktuella staten notifieras. Kommissionen kan då efterfråga ytterligare information från staten ifråga. Medlemsstaten ska delge kommissionen den information som efterfrågas och kan inkomma med egna observationer och eventuella förslag på åtgärder. Kommissionen ska ta hänsyn till den inkomna informationen, medlemsstatens egna observationer samt lämpligheten i eventuella förslag på åtgärder. Om kommissionen anser att brister i respekten för rättsstatens principer är fastställda, ska de överlämna ett förslag på lämpliga motåtgärder till rådet. Beslutet ska ses som antaget av rådet om det inte beslutar att inom en månad avvisa kommissionens förslag med en omvänd kvalificerad majoritet. Rådet kan även med omvänd kvalificerad majoritet ändra i kommissionens förslag och anta det reviderade förslaget som ett rådsbeslut.

Den aktuella medlemsstaten kan när som helst delge kommissionen bevis för att bristen i respekt för rättsstatens principer har åtgärdats eller upphört. Kommissionen ska då bedöma situationen i medlemsstaten och om bristerna anses ha åtgärdats eller upphört, ska kommissionen överlämna ett förslag till rådet att upphäva de vidtagna åtgärderna, helt eller delvis. Europaparlamentet ska hållas informerat under hela processen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagens effekt på dessa

Kommissionens förslag till förordning om EU:s fleråriga budgetram reglerar nivån för åtaganden och betalningar under perioden 2021–2027 och innehåller, tillsammans med utkastet till interinstitutionellt avtal, bestämmelser för att det årliga budgetförfarandet ska fungera väl. I sak bedöms inte innehållet påverka svenska regler utan det avser endast EU-nivån. Meddelandet om den fleråriga budgetramen innehåller inte några bindande bestämmelser i sig, men anger inriktningen på kommande sektorsvisa förslag. När dessa förslag föreligger finns det anledning att redovisa vilka effekter de har på relevanta svenska regler. Regeringen avser återkomma i frågan om förslagens effekt på gällande svenska regler när kommissionen har presenterat detaljerade förslag på respektive område.

Som en andel av EU27:s samlade BNI innebär förslaget en utgiftsnivå på 1,11 % innanför budgetramens tak respektive 1,14 % om man räknar med de instrument som ligger utanför taket (inkluderar bl.a. Europeiska fredsfaciliteten). Nuvarande budgetram och Europeiska utvecklingsfonden (som idag ligger utanför budgetramen) motsvarar cirka 1,04 % av EU:s samlade BNI. Totalt för 2021–2027 föreslås en budgetram om 1 160,6 miljarder euro i 2018 års priser. De totala utgifterna inklusive instrument utanför ramen ökar realt med 11 mdr euro eller 0,9 % i reala termer även när siffrorna justerats för inkluderingen av Europeiska utvecklingsfonden i budgetramen.

Den svenska årliga avgiften beräknas preliminärt i genomsnitt öka med 15 mdr kronor vilket motsvarar en årlig ökning i snitt över perioden med ca 35 % jämfört med avgiften i den nuvarande budgetramen. De två huvudorsakerna till den kraftigt ökade svenska avgiften är dels att Sveriges, och alla andra medlemsstaters, finansieringsandel ökar när Storbritannien lämnar unionen, och dels att kommissionen föreslår att rabatterna fasas ut under en femårsperiod.

Dessa siffror är en uppskattning utifrån den begränsade information regeringen än så länge har kring förslaget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens har fastlagt fem övergripande prioriteringar inför nästa fleråriga budgetram:

- När Storbritanniens bidrag försvinner behöver budgeten minska med lika mycket. Regeringen vill därför sätta ett utgiftstak som inte överstiger 1 % av EU:s BNI.
- Den svenska avgiften ska även hållas nere. Det vill regeringen främst göra genom att minska storleken på budgeten och värna den andel Sverige ska betala.
- Regeringen vill se en modern budget med omprioriteringar till fördel för gemensamma åtgärder som säkerhet, migration, konkurrenskraft, forskning, miljö och klimatomställning. Detta ska ske genom minskade anslag för jordbruksstöd och strukturfonder.
- Det ska även kosta att inte ta ansvar. Länder som inte tar sitt ansvar i migrationspolitiken ska inte kunna få tillgång till stöd från EU på samma sätt som idag.

- Regeringen vill se en mer effektiv kontroll av hur EU-medel används. Med en minskad budget blir det ännu viktigare att pengarna används på rätt sätt.

Regeringens ståndpunkter avseende kommissionens förslag:

- Regeringen kan inte ställa sig bakom kommissionens förslag. Den totala utgiftsvolymen bör motsvara den nivå som gäller för den innevarande budgetramen, 1,04 % av EU:s totala BNI (Budgetramen och Europeiska utvecklingsfonden, som tidigare låg utanför budgetramen). Kommissionens förslag ligger på 1,14 %.
- Regeringen anser inte att utfasning av de rabatter som Sverige haft på avgiften under innevarande period är motiverad. Det skulle innebära en stor ökning av den svenska avgiften och en orimlig finansieringsbörda för Sverige. Behovet av en rättvis bördefördelning kvarstår.
- Regeringen välkomnar att kommissionen har lagt ett förslag som innebär att man villkorar EU-utgifter med efterlevnad av rättsstatens principer. De länder som inte står upp för grundläggande värden ska inte fortsätta gynnas av EU-medel i samma utsträckning.
- Regeringen välkomnar förslaget om att mottagning och integration av migranter ska utgöra fördelningskriterium inom sammanhållningspolitiken.
- Sverige tjänar på EU-samarbetet, det gör oss tryggare, rikare och bättre. En viktig del i att stärka EU-samarbetet är en modern budgetram. Regeringen välkomnar därför kommissionens ansats att modernisera utgifterna, med neddragningar i de traditionella stora budgetposterna, jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken.
- Regeringen vill dock se ännu större neddragningar, framförallt inom sammanhållningspolitiken och den gemensamma jordbrukspolitiken, så att åtgärder som främjar tillväxt och EU:s konkurrenskraft och åtgärder som stärker vår säkerhet och gränsskydd kan prioriteras. Det handlar till exempel om att på ett mer effektivt sätt hantera migrationen och bekämpa klimatförändringarna.
- Regeringen anser att minst 25% av utgifterna specifikt ska bidra till klimatåtgärder genom så kallad mainstreaming, Sverige bör verka för att den resterande delen av budgeten är kompatibel med Parisavtalet.

- Regeringen vill se att alla delar av budgeten ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa en modern och effektiv budgetram.

2017/18:FPM99

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flertalet länder har uttryckt stöd för en modern och utökad budgetram för att rusta EU inför framtida utmaningar medan framförallt Sverige, Danmark, Nederländerna och Österrike har betonat vikten av att budgetramen anpassas till en mindre union när Storbritannien lämnar EU.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets position inför förhandlingarna innebär att nivån på nuvarande budgetram varit otillräcklig och att nästa budgetram bör omfatta minst 1,3 % av EU:s BNI för att kunna möta framtida utmaningar. Vidare menar Europaparlamentet att EU:s budgetram främst bör finansieras med genuint egna medel och inte med nationella BNI-bidrag. Europaparlamentet anser även att rabattsystemet bör avskaffas i och med brexit.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

EU-sakråd med civilsamhällets organisationer och andra berörda parter har arrangerats om själva sakfrågan den 12 september 2017, dock före själva meddelandet presenterades. Ett nytt sakråd planeras till den 20 juni 2018. Regeringen avser inte att skicka meddelandet på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den föreslagna rättsliga grunden för ändring av Förordningen om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 är artikel 312.2 i EUF-fördraget. Rådet beslutar med enhällighet efter godkännande av Europaparlamentet.

Den föreslagna rättsliga grunden för förslaget till en ny mekanism för att skydda EU-budgeten mot ekonomiska risker kopplade till rättsstatsprincipen är artikel 322.(1)(a) i EUF-fördraget.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

2017/18:FPM99

Kommissionen har inte motiverat sina förslag till nya flerårig budgetram enligt subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

När det gäller förslaget till en ny mekanism för att skydda EU-budgeten mot ekonomiska risker kopplade till rättsstatsprincipen anger kommissionen att finansiella regler för unionens budget enligt artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt inte kan antas på medlemsstatsnivå. Vidare menar kommissionen att förslaget innehåller åtgärder som står i proportion till de generella bristerna när det gäller rättsstatens principer.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Under sommaren och tidig höst 2018 kommer en teknisk behandling av kommissionens initiativ att genomföras i rådet. Förhandlingarna i substans förväntas inledas under hösten 2018. Kommissionen förordar en snabb förhandling med avslut i tid före valen till Europaparlamentet 2019. Givet förhandlingarnas förväntade komplexitet är dock ett förhandlingsavslut under slutet av 2019 eller början av 2020 att vänta.

Förhandlingarna i rådet om den fleråriga budgetramen bedrivs i Allmänna rådet och det slutliga beslutet tas av Europeiska rådet.

4.2 Fackuttryck/termer

Inte aktuellt.